

בית-הדין המשפטי ונאשם חובאן

תוארים נוצצים ועדויות שקר

מיירי המיטצה המשפטית: "בתשובה ל- מכתבך, הריני להודיעך כי המועצה המשפטית מצאה את עורך-הדין אשם בהתנהגות שאינה לפי כבוד המקצוע והטילה עליו סנקציה כחוק."

הידיעה שמחה את רוזנברג. הוא הראה את המכתב לכל מכריו, הגג את נצחוני וישב לכתוב מכתב נוסף אל המועצה הי- משפטית: במכתבו הדרש ביקש להשיב לו, מה היא הסנקציה שהטלה על תוקפו. הפ- תעתו של רוזנברג היתה גדולה, כשקיבל את תשובת מוכיר המועצה: המועצה הי- משפטית אינה מוסרת לאורחים הפונים אליה את מידת עונשם של עורכי-הדין, הי- מובאים אליה לדין משמעתי.

"עורך-הדין שהרביץ לי ממשיך עדיין ל- הופיע במשפטים נגדי", התלונן רוזנברג, "אני עדיין לא הורשעתי והוא כבר הורשע, ובעבירה פלילית. מדוע אסור לי לדעת מה הוא העונש שהוטל על עורך-הדין?"

משפט

תיקון טעות

כמעט בסתר, בלי תרועות שופרות הי- פרסומת המקובלים, הגיש היועץ המשפטי חיים כהן כתב-ביקשה מענין, באחד מימי הי- חודש שעבר, אל שולחנו של נשיא בית- המשפט העליון, השופט יצחק אולשן. הי- יועץ המשפטי ביקש מנשיא בית-המשפט הי- עליון לצאת על משפט חוזר, בתיקו של בן-ציון דוד, חרש-אילם מיפו, שהראשם הי- הורשע באשמת מעשה מגונה בגופה של ילדה קטנה, בשטח הגדול ביפו.

"רפאל הגיב הודה בביוצע מעשה פשע זה", הודיע היועץ המשפטי לבית-המשפט העליון, בהזכירו את פרשת "השודד בתח- תונים" שהודעה בביוצע מרבית מעשי הפשע המינייים הבלתי-חוקיים באיוור תלאביב, "בית-המשפט הנכבד מתבקש להורות על שחרורו של בן-ציון דוד."

סיפור המעשה היה פשוט מאד: בן-ציון דוד נעצר אחרי ביוצע המעשה המגונה בי- גופה של הילדה הקטנה, כטימטאות השטח הגדול ביפו. על בגדיו נמצאו כתמי-דם, שחיים בסוגם לסוג דמה של הילדה. בחקירה המשטרית שנערכה בידי הסמל אבנאי, שי- הציג את עצמו כמומחה לשפת אילמים- חרשים, הכחיש בן-ציון דוד את ההאשמות נגדו. אולם אחרי התערבותו של אחיו, שי- השפיע עליו להודות, סיפר דוד כי אמנם הוא שביצע את הפשע המתועב.

בפסק דינו, קבע או הנשיא התורן של בית-המשפט המחוזי בתלאביב, השופט מר- דכי קנת, אחרי ששמצא כי התביעה המציאה לו הוכחות מספיקות להוכחת אשמתו של החרש-אילם: "אין צורך שאקבע מה היתה כוונת הנאשם בשעת המעשה... בקחים כל- ליים הוכח שהנאשם עשה את המעשה." החלטתו הסופית של קנת: בן-ציון דוד יאושפו בבית-חולים לחולי רוח.

הטלפון הגורלי. שנתיים ימים ישב בן-ציון דוד בבית-חולים לחולי הרוח, בו אושפו, והיה בחדאי ממשין להיות מאושפו בו עד יום מותו, לולא צלצול הטלפון הי- גורלי של הגיב, למטה משטרת תלאביב. אחרי שהורשע הגיב במעשה עליו הודה גם בן-ציון דוד, היה החוק מוכרח לצאת מ- קסאונו, לעשות את המוטל עליו כדי ל- שחרר את אחד המודים באותה אשמה.

היועץ המשפטי ביקש להעביר אליו את

הוונן לחקירה. הוא נשאל מה הם יחסי עם רתק ומדוע הציג את עצמו כקצין בי- פניו. "להלתי לרתק כסף", חזר וטען בי- חקירה, "אולם אף פעם לא הצגתי את עצמי כקצין."

לאט-לאט התברר גם ממקורות אחרים, כי חובאן מציג את עצמו כקצין בדרגות שר- נות: פעם כעוזר מפקח מחוזי, פעם כמפקח ראשון. התברר גם שחובאן מלחה כסף בי- ריבית לטוחרים שונים, מהם כאלה הנמ- צאים בפיקוחה של המחלקה הכלכלית. חר- באן נעצר. בחקירה טען כי רתק משקר. זה סיפר כי חובאן דרש ממנו שוחז, תמור- רת סגירת התיק. חובאן הועמד למשפט משמעתי.

עדות שקר ושופטים. קציני המשפ- ת המתיחו ("ארי") סלע, יהודה לייב פראג ושמואל בראחד, שישבו בדינו של משה חובאן, הקשיבו להוכחות וטענות התביעה שיוצגה בידי הקצין הרושע הלפסון, ולתשר- בות ההגנה שנמסרה לידי של עורך-הדין אריה מרינסקי. המשפט היה רבי-מתה. מפעם לפעם נתבקש מרינסקי לקצר את חקירתו, או להמנע משאלות אחרות. חובאן המשיך לשקר בלי הרף, שיקר בכל הפרטים, כולל גילו, יצבו המשפחתי ופרטים אישיים אחר- ים. השופטים היו חסרי-סבלנות. בכמה מקרים טען מרינסקי שהם חרגו בהחלט- רתם מתהליכי הדין הרגיל, הנהוג גם בבית-הדין המשמעתי.

לבסוף הוצא פסק-הדין: חובאן נמצא אשם. גזר-הדין היה חמור במיוחד: שנת מאסר. קציני המחלקה הכלכלית, שאחדים מהם יכולים למצוא את עצמם במקומו של חובאן, מיהרו להסתלק מן המקום. לחובאן ניתנה שהות לסדר את עניניו האישיים ו- להתכונן למאסר. הוא פנה לפרקליטו, וזה יעץ לו לפנות לבית-הדין הגבוה לצדק.

אך עוד בטרם הספיק בית-הדין הגבוה לצדק לפעול, פעלה המשטרה: אחרי שלש שנים, בהן הצליח חובאן להוסיף אותם שר- לל בתעודות מזויפות, גילו לפתע מפקדיה כי הוא איננו משפטן כלל וכי השכלתו היא השכלה תיכונית בדוחק. גם אם ישו- חרר חובאן ממעצר, בתוקף החלטת בית- הדין הגבוה לצדק, יהיה מצבו רע מאד: העונש הצפוי לו בבית-המשפט המחוזי, אליו יועבר דינו באשמת זיוף והונאה, הוא עשר שנות מאסר.

דרכי חיים

מותר הפרקליט מן האדם

את עניניו המשפטיים עם עורך-הדין התל- אביב החל מרדכי רוזנברג (60) מיד אחרי שהתגרש מאשתו השנייה. הפרקליט הזרני נשכר על-ידי אשתו של רוזנברג כדי להגן על עניניו, למנוע מבעלה לשעבר להשכיר או למכור את דירתם המשותפת שבגבעת- הרצל בתלאביב.

"הספקתי להשכיר את הדירה ולעבור לי- גור במלון עוד לפני שעורך-הדין של אשתי התחיל לספק בעונן", סיפר השבוע רוזנברג, "הוא בא לבקרני במלון ודרש ממני כל מיני דרישות שלא יכולתי לעמוד בהן. כי- שסירבתי למלא את דרישותיו, התנפל עלי וחיכה אותי."

רוזנברג, יליד גרמניה שואף-סדר, פנה מיד למועצה המשפטית, התלונן על עורך- הדין התוקפני, מסר את רשימת עדי, בי- קש להענישו בכל חומר הדין. הוא לא צריך היה לחכות זמן רב לתשובה. כתב לו

חוקר ותעודת הצלחה בכחירות המועצה הי- משפטית, טען הסמל, שביקש את שופט השלום יהודה טרייביש לעצור את חובאן ולשחררו בערבות עד למשפט, "הוא נאשם התוספת האקדמאית למשכורתו הרגילה כי- שוטר."

בבית-הדין העליון לצדק בירושלים הופיע חובאן באותו שבוע, הפעם כמבקש: פרק- ליטו, עורך-הדין מתחיהו לינדרמן, ביקש מ- בית-הדין להוציא צו על תנאי נגד המפקח הכללי של המשטרה יוסף נחמיאס ושר הי- משטרה בכור שיטרית, שיבואו וינמקו מדוע לא ישחררו את משה חובאן ממאסר של תשעה חודשים, שהוטל עליו על-ידי בית- הדין המשמעתי של המשטרה, במושב בי- סלמה, בתחילת חודש זה. בבית-הדין המש- מעתי נדון אמנם חובאן למאסר שנה, או עונשו הומתק לתשעה חודשים. "נעשו שגי- אות פרוצדוראליות במהלך הדין", טען עורך-הדין לינדרמן, "מן הצדק הוא לבטל את פסק הדין."

הלוראה לחשוד. המתמחה, העציר, הי- נאשם והמבקש משה גורגי, חובאן עלה לי- ישראל מפסד לפני שמנה שנים. אחרי ש- עבר שנים אחדות בעבודות שונות פנה אל לשכת הגיוס המשטרית, הציג את תעודו- תיו המשפטיות. הוא נתקבל לעבודה במחל- קה הכלכלית של המטה הארצי, סופח כי- מועמד מתאים לקורס הקצינים הקרוב של המשטרה.

במשטרה עלה חובאן מחיל אל חיל. השכי- לתו המשפטית, אותה טרח להפגין לפני כל מי שלא היה לו מושג במקצוע זה, רכשה לו את אמון מפקדיו הגבוהים, ברובם חסרי השכלה תיכונית. לטיפולו של חובאן נמסרו תיקים כלכליים חשובים, בהם טיפל בשעות שהיה פנוי מעבודתו כמתמחה בי- פרקליטות המדינה, לשם הומלץ לעבודה בי- חתימת מפקדיו.

אחד התיקים בהם טיפל חובאן היה תי- קו של הסוחר ישעיהו רתק. האחירה בה יגלה חובאן את החקירה נגד רתק, שנחשד בהברחת סרדינים, היתה ידידותית ביותר. כשסיים חובאן את החקירה, פגש באחד הי- ימים את החשוד ברחוב, שוחח על צרותיו האישיות. רתק התלונן שהוא חסר מזומנים. השוטר חובאן התנדב לעזור: "אשתי קיב- לה פיזויים ממשרד הבטחון", סיפר לסוחר הדחוק, "אני יכול להלחץ לך."

רתק היה מוכן ללוות. הוא סבר, בצדק, כי יחסים מסחריים בינו לבין חוקר המשפ-

שבועיים הפרופסור (למאתימטיקה) ערי ז'בו- רינסקי. ההצעה היתה פשוטה. ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג הרביוניסטי המנוח, פנה לי- אנשי הפעולה השמית: "הבה נשנס מתני- נו וננסה להחזיר את האיכרים המארוניים של כפר ברעם לאדמתם!" אולם מיד הרי- טף שאינו מאמין שההצעה התקבל, וגם מקחה בפירוש שלא התקבל, מאחר שאינו מסכים לקו הפעולה. ההבדל העיקרי: בעוד שהפעולה דוגלת בברית בעיקר עם התנו- עה הלאומית הערבית, דוגל ערי בברית עם עמי הממוצעים במרחב, בחזית משותפת נגד הלאומיות הערבית.

ששה ימים אחרי פרסום פניה מוזרה זו בחרות (בתוספת הערה מסתייגת מטעם המערכת) השיב נתן ילין-מור לערי באותו מקום. "אני מצטער שעלי להפריך את ניחושו של מר ערי ז'בוטינסקי ולהכניב את תורתיו. הפעולה השמית מוכנה לשנס את מותניה וננסת להחזיר את האיכרים המארוניים של כפר ברעם לאדמתם. אנו מוכנים לכך לא מפני שהנפגעים הם מארו- ניים, אלא מפני שהם שייכים לסוג הנפק- דיס-הנוכחים", שהעל שנועשה להם הוא משמע ביותר."

פצצות ודגלים. התוצאה של חליפת- דברים היתולית-למחצה זו על רקע טראגי, היתה הזמנה מטעם הכומר המארוני יוסף אסטפאן ונכבדו כפר ברעם הגולים בכפר גישי, שני הצדדים — חברי מרכז הפעולה השמית וערי ז'בוטינסקי — הוזמנו לבקר בכפר ביום אכלו השנתי. ב-16 באוגוסט 1953 הופצץ הכפר המארוני על-ידי מפציצי צה"ל ונהרס בידי חבלנים, למרות שבית- הדין הגבוה לצדק חייב בפירוש את החזרת בניו לכפרם.

כך נערך באותו יום מיפגן כפול. בעוד שמשלת הפעולה השמית הבטיחה לכפריים הגולים שמעתי יהפוך מאבקם לענין עברי- ערבי שמתוך התנופף הדגלים הלאומיים מעל לטכס שנערך במרחק כמה קילומטרים. שם התנחל המושב החדש דוב"ב, בשם הי- אידיאליים הימים של סוציאליזם ועבודת- כפיים, על כמה אלפי דונאמים מאדמת כרעם.

משטרה

אוכף התוארים

עוד לפני חודשים אחדים היה משה גיר- רג' חובאן מתמחה חשוב בפרקליטות מחוז

כומר אסטפאן וחברי המשלחת **

אידיאליים יפס ולבני-חבלה

רה הכלכלית ויכלו רק לעזור למצב תיקיו במחלקת המטה הארצי. חובאן קיבל בתום מועד ההלחאה את כספו בחזרה, הלחה לי- רתק כסומים נוספים, קיבל אותם בחזרה, וחוזר חלילה.

שוחד לחוקר. במטה הארצי החלו לי- צוץ ולפרוח החשדות נגד חובאן ומעשיו, כשנפגשו הסוחר רתק עם קצין המחלקה הכלכלית משה שרף: "הקצין חובאן תובע ממני סכומי כסף ואומר שהוא הלחה לי אותם", סיפר רתק לשרף, "אני אתלונן על כך."

שרף העביר את הידיעה לממונים עליו. הוא סיפר גם, כי הוא חושד בחובאן, הי- מעביר ידיעות לחשוד בתיק אחר. חובאן

** נתן ילין-מור, אורי אבנרי וערי ז'בוטינסקי.

תלאביב. חובאן, חוקר המשטרה הכלכלית, הציג בפני פרקליט המחוז את התעודה הי- מעייה, כי עמד בהצלחה במבחן עורכי- דיין זרים במועצה המשפטית בירושלים, ואת התעודות המעידות על כוונתו כשופט-חוקר בכפר, וכפרקליט בטהרן. הוא התקבל לעבר- דה, לידו של עוזר פרקליט מחוז תלאביב איתמר לפלל, הממונה על התיקים הפליליים במחוז. לצד פלפל הופיע חובאן בתביעה נגד בני משפחת אבר-ערמם, נאשמי רצח רעונה, ובתיקים חשובים אחרים.

השבוע הופיע שוב חובאן בבית-המשפט — הפעם כנאשם. "משה חובאן נאשם בי- זיוף תעודות רישמיות, תעודה של שופט

* אנשים שיש להם תעודות-זהות ישרא- ליות, אך שהם "נפקדים" מבחינה חוקית בגלל טיבה סנינית, כך שאפשר לשלול מהם את רכושם מול עיניהם.